

UZASADNIENIE

Zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 68) wynikają z konieczności dostosowania obowiązującej ustawy do prawa wspólnotowego, a także z dwuletnich doświadczeń funkcjonowania listy produktów tradycyjnych i jej obsługi przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych. W marcu 2006 r. w ramach reformy wspólnotowej polityki jakości żywności uchwalono nowe rozporządzenia, zastępujące do tej pory obowiązujące rozporządzenie Rady (EWG) nr 2081/92 z dnia 14 lipca 1992 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych oraz rozporządzenie Rady (EWG) nr 2082/92 w sprawie świadectw o szczególnym charakterze dla produktów rolnych i środków spożywczych. Obecnie politykę jakości w Unii Europejskiej regulują: rozporządzenie Rady nr 510/2006 w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych i rozporządzenie Rady nr 509/2006 w sprawie gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych, a także rozporządzenie Komisji nr 1898/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. określające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych oraz rozporządzenie Komisji nr 1216/2007 z dnia 18 października 2007 r. określające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady nr 509/2006 w sprawie gwarantowanych tradycyjnych specjalności produktów rolnych i środków spożywczych. Rozporządzenie Komisji nr 1898/2006 i rozporządzenie Komisji nr 1216/2007 są przepisami wykonawczymi do rozporządzeń podstawowych, dlatego też nie ma potrzeby bezpośredniego przywoływania ich w tekście projektowanej ustawy. Projektowane zmiany wynikają więc ze zmian we wspólnotowym systemie rejestracji i ochrony nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych produktów

rolnych i środków spożywczych oraz produktów będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami.

W zakresie terminologii najważniejsze jest zastąpienie „świadectwa specyficznego charakteru” terminem „gwarantowana tradycyjna specjalność”. Pozostałe zmiany w tym zakresie również wynikają z reformy wspólnotowej polityki jakości żywności. Zmiana terminów w art. 12 ust. 2 (uzupełnienie wniosku niespełniającego wymogów formalnych) i w art. 16 (wpis wniosku do rejestru wewnętrznych wniosków) podyktowana została doświadczeniem związanym z ponaddwuletnim funkcjonowaniem systemu weryfikacji wniosków o rejestrację nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności. Wynika ona z konieczności usprawnienia pracy ministra ze względu na coraz większą liczbę składanych wniosków.

Wprowadza się art. 22a, na mocy którego minister właściwy do spraw rynków rolnych może przyznać zainteresowanemu podmiotowi, który złożył zastrzeżenie do wniosku o rejestrację nazwy jako chronionej nazwy pochodzenia lub chronionego oznaczenia geograficznego, okres dostosowawczy na używanie tej nazwy, pod warunkiem, że podmiot ten wprowadzał do obrotu produkty zgodnie z prawem, nieprzerwanie używając danej nazwy przez okres co najmniej pięciu lat. Prawo i warunki przyznania takiego okresu dostosowawczego przez państwo członkowskie określone zostało w art. 5 ust. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006.

W obu rozporządzeniach Rady przyjęte zostały jednakowe wymagania dotyczące struktur kontrolnych, jakie mogą wprowadzić państwa członkowskie. Kontrola ta może być przeprowadzana przez jeden lub kilka właściwych organów odpowiedzialnych za kontrolę urzędową lub jeden, lub kilka organów kontrolnych działających jako jednostki certyfikujące produkty. Rozporządzenia dopuszczają zatem wykonywanie zadań kontrolnych zarówno przez państwowe inspekcje kontrolne, jak i prywatne podmioty – jednostki certyfikujące. Na podstawie obowiązujących przepisów kontrolę zgodności

procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych ze specyfikacją mogą przeprowadzać akredytowane i upoważnione jednostki certyfikujące oraz Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Działalność prywatnych jednostek jest dodatkowo nadzorowana przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Proponowane zmiany zawarte w projekcie mają m.in. na celu oddzielenie, w przypadku Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, funkcji organu kontrolującego zgodność procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych ze specyfikacją od funkcji organu nadzorującego jednostki certyfikujące, które również przeprowadzają kontrolę zgodności procesu produkcji produktów regionalnych i tradycyjnych ze specyfikacją. Zgodnie z projektowaną ustawą Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych ma być wyłącznie organem nadzorującym podmioty odpowiedzialne za przeprowadzanie kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją. Bezpośrednio za kontrolę zgodności procesu produkcji ze specyfikacją odpowiedzialne mają być natomiast jednostki certyfikujące oraz wojewódzcy inspektorzy jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Przypisanie odpowiedzialności za kontrolę zgodności procesu produkcji ze specyfikacją wojewódzkim inspektorom jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych podyktowane jest troską o zapewnienie powszechnej dostępności usług kontrolnych wszystkim producentom zainteresowanym przeprowadzeniem takiej kontroli. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej funkcjonują obecnie cztery jednostki certyfikujące upoważnione do dokonywania kontroli zgodności procesu produkcji produktów regionalnych i tradycyjnych ze specyfikacją oraz szesnaście wojewódzkich inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Tylko ich współistnienie na rynku gwarantuje, że każdy zainteresowany kontrolą producent będzie mógł skorzystać ze świadczonych przez te organy usług. Upoważnienie, oprócz prywatnych jednostek certyfikujących, także państwowych organów kontrolnych do przeprowadzania kontroli procesu produkcji ze specyfikacją jest ponadto

niezmiernie ważne z punktu widzenia zagwarantowania producentom niewygórowanych cen na usługi kontrolne – zgodnie z prawem wspólnotowym koszty kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją ponoszone są przez podmioty podlegające takiej kontroli.

Na uwagę zasługuje również fakt, iż dotychczas wszyscy producenci (wnioskodawcy), którzy złożyli wnioski o rejestrację nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności wskazywali jako organ kontrolny Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Jeśli wybierana była prywatna jednostka certyfikująca to tylko jako dodatkowy, obok Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, organ kontrolny. Konkludując należy stwierdzić, że rynek uznanych przez Komisję Europejską i chronionych na całym terytorium Wspólnoty produktów regionalnych i tradycyjnych w Polsce dopiero się rozwija. Nie można zatem doprowadzić do sytuacji, kiedy już na samym początku rozwój ten zostanie zablokowany przez niedostępne lub zbyt drogie usługi kontrolne. Dlatego też konieczne jest współistnienie na rynku zarówno podmiotów prywatnych – jednostek certyfikujących, jak też podmiotów państwowych – wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

W celu dostosowania wzoru świadectwa jakości handlowej wydawanego przez wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych do wymagań systemu chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności, czyli potwierdzenia zgodności procesu produkcji ze specyfikacją, w projekcie ustawy zamieszczono upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rynków rolnych do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru świadectwa jakości handlowej potwierdzającego zgodność procesu produkcji produktów rolnych i środków spożywczych ze specyfikacją. Dostosowanie to jest niezbędne, albowiem przedmiotem kontroli w przypadku produktów zarejestrowanych jako chroniona nazwa pochodzenia, chronione oznaczenie geograficzne lub gwarantowana

tradycyjna specjalność jest zarówno proces produkcji, jak i gotowy wyrób, a nie jedynie partia gotowych produktów rolnych lub środków spożywczych, jak to jest w przypadku wydawania świadectwa jakości handlowej zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.). Termin, na jaki wydane będzie świadectwo jakości handlowej potwierdzające zgodność procesu produkcji, będzie określany przez wojewódzkiego inspektora jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych dokonującego kontroli.

Zmiana art. 47 ust. 1 ustawy ma na celu ujednoczenie i uściślenie kryteriów oceny wniosków o wpis na listę produktów tradycyjnych przez marszałków województw. Dla celów uznawania produktów za tradycyjne doprecyzowano, że produkty wpisywane na listę produktów tradycyjnych powinny stanowić element dziedzictwa kulturowego regionu, w którym są wytwarzane oraz być elementem tożsamości społeczności lokalnej. Zmiana ta ma chronić listę produktów tradycyjnych przed wpisywaniem na nią produktów, które choć są wytwarzane co najmniej od 25 lat, to jednak nie mają związku z kulturą i tradycją ziem polskich i zamieszkujących je społeczności.

Wprowadzono także obowiązek dołączania do wniosku o wpis na listę produktów tradycyjnych streszczenia najważniejszych informacji dotyczących produktu, to jest przedstawienia na jednej stronie informacji dotyczących nazwy produktu rolnego, środka spożywczego lub napoju spirytusowego, jego rodzaju, charakterystyki, a także informacji o jego tradycji, pochodzeniu oraz historii. Streszczenie to jest niezbędne, ponieważ minister właściwy do spraw rynków rolnych w świetle obowiązującej ustawy ma obowiązek zamieszczania informacji na temat produktów wpisanych na listę na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra.

W art. 50 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy doprecyzowano, że informacje umieszczane we wniosku muszą potwierdzać spełnienie wymagań określonych w art. 47 ust. 1 ustawy. Przepis ten ma na celu podniesienie jakości nadsyłanych wniosków.

Podniesieniu jakości nadsyłanych wniosków mają służyć także zmiany wprowadzone do trybu wpisywania produktów na listę produktów tradycyjnych, polegające na umożliwieniu marszałkowi i ministrowi występowania o wyjaśnienie informacji zawartych we wniosku o wpis oraz o uzupełnienie ewentualnych braków.

Ponadto w celu usprawnienia pracy ministra właściwego do spraw rynków rolnych w art. 55 uściślono, że w dzienniku urzędowym minister publikuje corocznie wykaz tych produktów tradycyjnych, które zostały wpisane na listę do końca lutego tego roku. Ze względu na fakt, że wnioski o wpis produktów do ministra wpływają nieprzerwanie, należało wyznaczyć datę, do której produkty wpisane na listę zostaną opublikowane w dzienniku urzędowym. Proponowano datę 31 grudnia każdego roku, ale na wniosek producentów produktów tradycyjnych, dla których okres świąteczny jest okresem wzmożonej pracy, przesunięto ją o 2 miesiące.

Zmienione brzmienie art. 57 i 58 ustawy pozwala na klarowne rozróżnienie statusu produktów, których nazwy zostały zarejestrowane na szczeblu wspólnotowym, od tych podlegających tymczasowej ochronie krajowej, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych. Ponadto zrezygnowano z rozróżnienia na osoby niebędące uprawnionymi do używania nazwy podlegającej ochronie oraz niespełniające warunków specyfikacji, ponieważ nazwami chronionymi można posługiwać się tylko w odniesieniu do produktów wytwarzanych i wprowadzanych do obrotu zgodnie z warunkami zawartymi w specyfikacji. Dlatego też tylko podmioty wytwarzające lub wprowadzające do obrotu produkty odpowiadające warunkom zawartym w specyfikacji są uprawnione do używania chronionej nazwy.

Zmiana przepisów ustawy z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych (Dz. U. Nr 208, poz. 1539) jest spowodowana zmianą przepisów

Unii Europejskiej w tym zakresie, wprowadzoną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 (Dz. Urz. WE L 39 z 13.02.2008, str. 16). Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 110/2008 uchyliło także rozporządzenie Komisji (EWG) nr 1014/90 z dnia 24 kwietnia 1990 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze dla definicji, opisu i prezentacji napojów spirytusowych (Dz. Urz. WE L 105 z 25.04.1990, str. 9, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 64, z późn. zm.).

Celem wprowadzenia zmian w przepisach Unii Europejskiej było uregulowanie zasad definiowania, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych przepisami jednego rozporządzenia, uwzględniającego jednocześnie zmiany, jakie nastąpiły w zakresie zasad wyrobu napojów spirytusowych.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 weszło w życie w dniu 20 lutego 2008 r. i jest stosowane od dnia 20 maja br. Zakres zmian wprowadzonych tym rozporządzeniem, w tym nowy tryb wpisu oznaczenia geograficznego napoju spirytusowego do załącznika III, nie wymaga zmiany ustawy z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych, ponieważ przepisy tej ustawy w tym zakresie spełniają wymagania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008. Zmiany, które należy wprowadzić w polskim porządku prawnym, polegają na zmianie odwołań do przepisów Unii Europejskiej.

Z powyższych względów dokonano również zmian w przepisach ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117, z późn. zm.).

Zmiany ustawy z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej zostały wprowadzone w projektowanej ustawie z uwagi na podobny zakres tematyczny – wszystkie te ustawy zawierają przepisy regulujące tryb i zakres ochrony oznaczeń geograficznych. Polityka Unii Europejskiej w zakresie jakości żywności dąży do zbliżenia przepisów regulujących te kwestie i wypracowania wspólnych zasad regulujących tryb rejestracji i zakres ochrony oznaczeń geograficznych produktów rolnych, środków spożywczych i napojów spirytusowych.

Termin wejścia w życie projektowanej ustawy określono na 30 dni od dnia ogłoszenia w celu umożliwienia zapoznania się z nowymi przepisami wszystkim zainteresowanym podmiotom.

Projektowana ustawa nie podlega obowiązkowi notyfikacji, ponieważ nie zawiera norm krajowych, przepisów technicznych ani przepisów dotyczących usług w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt ustawy został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W Biuletynie zostały też zamieszczone wszelkie dokumenty dotyczące prac nad projektem. Od dnia udostępnienia projektu w Biuletynie Informacji Publicznej żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy (zgłoszenie w rozumieniu art. 7 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa).

Projekt ustawy znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na I półrocze 2008 r.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Projektowana ustawa dotyczy osób fizycznych i prawnych ubiegających się o wpis produktu rolnego, środka spożywczego lub napoju spirytusowego na listę produktów tradycyjnych, marszałków (także marszałków województw). Projektowana ustawa wpływa również na producentów wytwarzających produkty rolne i środki spożywcze, których nazwy zostały zarejestrowane jako chroniona nazwa pochodzenia lub chronione oznaczenie geograficzne oraz produktów rolnych i środków spożywczych będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami. Projektowane zmiany dotyczą także zakresu zadań wykonywanych przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz upoważnionych jednostek certyfikujących.

2. Wpływ projektowanej ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana ustawa będzie mieć wpływ na dochody oraz wydatki budżetu państwa ze względu na zmianę zakresu zadań wykonywanych przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Przeniesienie kompetencji do wykonywania zadań w zakresie kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją na wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wymaga przeznaczenia w budżetach wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych środków na wykonywanie zadań w zakresie kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją. Dokonanie przesunięć, ze względu na zmianę zakresu zadań, między Głównym Inspektoratem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych a inspektoratami wojewódzkimi nie jest możliwe z następujących względów:

- Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych nigdy nie otrzymał dodatkowych środków oraz etatów na wykonywanie zadań związanych z kontrolami produktów posiadających zarejestrowane i chronione nazwy; obecnie za sprawy te odpowiedzialnych jest 2 pracowników tej instytucji; etaty te zostały wygospodarowane kosztem realizacji innych zadań,
- w Głównym Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych pozostają zadania w zakresie nadzoru nad wojewódzkimi inspektoratami oraz prywatnymi jednostkami certyfikującymi dokonującymi kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją.

Ze względu na to, że kontrola zgodności procesu produkcji ze specyfikacją dokonywana jest na wniosek producenta i to on ponosi jej koszty, w miarę rozwoju rynku produktów zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne i gwarantowane tradycyjne specjalności, wykonywanie tych zadań spowoduje zwiększenie wpływów do budżetu państwa. Projektowana ustawa nie będzie mieć wpływu na dochody oraz wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektowanej ustawy na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ projektowanej ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projektowana ustawa została wysłana do konsultacji z następującymi organizacjami społeczno-zawodowymi:

- 1) NSZZ RI „Solidarność”,
- 2) Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”,
- 3) Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- 4) Federacją Związków Producentów Rolnych,
- 5) Krajową Radą Izb Rolniczych,
- 6) Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP,
- 7) Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 8) Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych,
- 9) Stowarzyszeniem „Polska Federacja Producentów Żywności”,
- 10) Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”,
- 11) Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego,
- 12) Radą Gospodarki Żywnościowej,
- 13) Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego,
- 14) Marszałkiem Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- 15) Marszałkiem Województwa Lubelskiego,
- 16) Marszałkiem Województwa Lubuskiego,
- 17) Marszałkiem Województwa Łódzkiego,
- 18) Marszałkiem Województwa Małopolskiego,
- 19) Marszałkiem Województwa Mazowieckiego,
- 20) Marszałkiem Województwa Opolskiego,
- 21) Marszałkiem Województwa Podkarpackiego,

- 22) Marszałkiem Województwa Podlaskiego,
- 23) Marszałkiem Województwa Pomorskiego,
- 24) Marszałkiem Województwa Śląskiego,
- 25) Marszałkiem Województwa Świętokrzyskiego,
- 26) Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- 27) Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego,
- 28) Marszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego,
- 29) Regionalnym Związkiem Hodowców Owiec i Kóz,
- 30) Wojewódzkim Związkiem Pszczelarzy w Rzeszowie,
- 31) Spółdzielnią Producentów Owoców i Warzyw „Nadwiślanka”,
- 32) Stowarzyszeniem Pszczelarzy Rejonu Puszczy Białowieskiej w Hajnówce,
- 33) Lokalną Grupą Producentką Karpia Zatorskiego,
- 34) Stowarzyszeniem Producentów Miodu Drahimskiego,
- 35) Spółdzielnią Producentów Owoców „DOBRY SAD” w Szydłowie,
- 36) Stowarzyszeniem Producentów Owoców w Szydłowie,
- 37) Terenowym Kołem Pszczelarzy w Sejnach,
- 38) Regionalnym Związkiem Pszczelarzy we Wrocławiu,
- 39) Konsorcjum Producentów Kiełbasy Lisieckiej,
- 40) Okręgową Spółdzielnią Mleczarską „TOP - TOMYŚL”,
- 41) Kaszubskim Stowarzyszeniem Producentów Truskawek,
- 42) Stowarzyszeniem Producentów Owoców i Warzyw w Ujanowicach,
- 43) Kurpiowsko-Mazowieckim Związkiem Pszczelarzy w Ostrołęce,
- 44) Stowarzyszeniem Producentów Fasoli w Nowym Korczynie,

- 45) Stowarzyszeniem „Łącka Droga Owocowa”,
- 46) Stowarzyszeniem Producentów Fasoli Tycznej „Piękny Jaś” we Wrzawach,
- 47) Krajową Radą Winiarstwa i Miodosytnictwa przy Stowarzyszeniu Naukowo-Technicznym Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego,
- 48) „SemCo” SGNiP Krystyna Just,
- 49) Związkiem „Polskie Mięso”,
- 50) PNG Sp. z o.o.,
- 51) Polskim Centrum Badań i Certyfikacji w Warszawie,
- 52) COBICO Sp. z o.o.,
- 53) BIOCERT Małopolska Sp. z o.o..

Uwagi do projektu ustawy wpłynęły od następujących podmiotów: PNG Sp. z o.o., Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji w Warszawie, COBICO Sp. z o.o., BIOCERT Małopolska Sp. z o.o., Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Uwagi dotyczyły zaproponowanego w projekcie ustawy kształtu systemu kontroli. Powyższe podmioty podnosiły następujące kwestie:

1. Zaproponowany w projekcie ustawy udział w systemie kontroli wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych spowoduje brak równowagi w funkcjonowaniu na rynku podmiotów państwowych i prywatnych jednostek certyfikujących.
2. Niewłaściwe jest tworzenie dwóch równoległych sposobów kontroli, w ramach których producenci będą uzyskiwać dwa różne dokumenty poświadczające zgodność procesu produkcji ze specyfikacją – certyfikat

zgodności wydawany przez akredytowane i upoważnione jednostki certyfikujące oraz świadectwa jakości handlowej wydawane przez wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

3. W przypadku wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych funkcje organu kontrolnego i nadzorczego nie są rozdzielone.
4. Zapewnienie producentom niewygórowanych cen nie powinno być celem samym w sobie – w PROW 2007-2013 przewidziano znaczne środki na dotowanie kosztów kontroli.
5. Producenci produktów zgłoszonych do Komisji Europejskiej wybierali inspektora JHAR-S dlatego, że nie było na rynku akredytowanych jednostek certyfikujących.

Powyższe uwagi nie zostały uwzględnione w projekcie ustawy z następujących względów:

- Ad. 1. Zaproponowany w projekcie ustawy udział w systemie kontroli wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych i prywatnych jednostek certyfikujących ma na celu udostępnienie producentom jak największej liczby podmiotów mogących przeprowadzać kontrolę. W przypadku produktów, co do których wnioski o rejestrację zostały przesłane Komisji Europejskiej, liczba producentów podlegających kontroli sięga tysiąca (np. pszczelarze wytwarzający podkarpacki miód spadziowy). Ponadto rozporządzenie Rady (WE) nr 509/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie produktów rolnych i środków spożywczych będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 510/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia

produktów rolnych i środków spożywczych przewidują możliwość istnienia systemu kontroli opartego jednocześnie na organach państwowych i prywatnych jednostkach certyfikujących. Na uwagę zasługuje również fakt, że za takim właśnie systemem opowiedzieli się na spotkaniu, które odbyło się w dniach 12 i 13 lipca 2007 r. w Otwocku, przedstawiciele wszystkich grup producentów, których wnioski zostały przesłane Komisji Europejskiej.

- Ad. 2. Zgodnie z art. 14 i 15 rozporządzenia Rady (WE) nr 509/2006 oraz art. 10 i 11 rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 kontrolę zgodności procesu produkcji ze specyfikacją mogą przeprowadzać zarówno prywatne jednostki certyfikujące, jak i organy państwowe. Rozporządzenia nie określają rodzaju dokumentu, jaki mają otrzymać po poddaniu się kontroli producenci produktów zarejestrowanych jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub gwarantowane tradycyjne specjalności. Producenci ci muszą jednak posiadać taki dokument przed wprowadzeniem produktu do obrotu.
- Ad. 3. W obecnie obowiązującej ustawie funkcje kontroli i nadzoru skupione są w rękach Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Projektowana ustawa przewiduje rozdzielenie funkcji kontroli i nadzoru.
- Ad. 4. W PROW 2007-2013 nie istnieje działanie przeznaczone na dotowanie kosztów kontroli. Przewidziano natomiast działanie mające na celu zwrot kosztów uczestnictwa rolników w systemach jakości żywności, w tym zwrot kosztów certyfikacji. Koszty certyfikacji są częścią składową wszystkich kosztów ponoszonych przez rolników. Ponadto zwrot kosztów uczestnictwa w systemie następuje po pewnym okresie, a koszty są zwracane przez

maksymalny okres 5 lat. Działanie dotyczy tylko produktów rolnych – nie są nim objęci producenci środków spożywczych.

- Ad. 5. Pierwsza decyzja w sprawie upoważnienia jednostki certyfikującej została wydana dnia 30 października 2006 r. Od tego czasu do MRiRW wpłynęło 19 kolejnych wniosków o rejestrację, z czego tylko w jednym przypadku producenci wskazali jednostkę certyfikującą jak organ właściwy w sprawach kontroli (równolegle z Głównym Inspektorem JHAR-S).

Ponadto Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego zgłosiła postulat, aby zaproponowany w projekcie ustawy system kontroli zgodności procesu produkcji ze specyfikacją obowiązywał jedynie przez okres kilku lat. Postulat ten nie został uwzględniony, ponieważ zgodnie z opinią podmiotów, które zgłosiły produkty do rejestracji, wyrażoną na spotkaniu w Otwocku w dniach 12 i 13 lipca 2007 r., system taki powinien istnieć bez ograniczeń czasowych.